V. évfolyam. Arad, 1890. Augusztus 30. Szombat. **232-ik szám.**

Szerkesztőség:

A: arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság", az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben *házhoz hordva:*		Vidéken *postai szétküldéssel:*	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Hirdetések dija:

Nyoloz hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél	6 kr.
Minden következőnél	4 „
Bélyegdij külön	30 „
Nyilttér sora	15 „

Munkácsy Mihály a vértanu-szoborról.

Arad, *augusztus 29.*

Munkácsy Mihály hazánkfia, a világhirü nagy festő, — tudvalevőleg — szintén kapott meghivást az október 6-iki ünnepélyre. A meghivó oly határtalanul szép reminiszczencziákat ébresztett fel Munkácsyban, — ki harmincz évvel ezelőtt hagyta el Aradot — és oly lelkes hazafiui örömmel igéri megjelenését az ünnepélyen, hogy e tiszta hév és kegyelet mindenkit meg fog lepni. A gyönyörü levél, mely Salacz Gyula polgármesterhez van intézve, egész terjedelmében igy hangzik:

Mélyen tisztelt Polgármester Ur!

Először is legyen szabad legmelegebb köszönetemet nyilvánitani Aradvárosa nagyra becsült közönsége és mélyen tisztelt Polgármester urnak azon megtisztelő figyelemért, melyben engem részesiteni és az aradi vértanuk szobrának leleplezési ünnepélye alkalmával rólam megemlékezni méltóztattak.

Csakis valamely komoly, előre nem látható ok lehetne az, mely engem gátolhatna ez igen megtisztelő meghivásnak eleget tenni; annyival is inkább, mert teljes szivvel és lélekkel osztozom azon kegyeletes érzelmekben, melyek október 6-ikán szeretett hazám népeinek ezreit fogják az aradvárosi Szabadság-téren egybegyüjteni.

És mély hazafiui önérzettel térek vissza 30 év után Aradvárosába, hol éppen azon korszak utolsó éveit töltöttem, midőn e vértanuk neveit — kiknek ma a jogainak érvényesitésében diadalmas nemzet méltó szobrot emel — csak suttogva lehetett emliteni és a lelket rázó események fájdalmainak csakis egy-egy elfojtott sohajban lehetett kifejezést adni.

Mily megnyugtató és a nemzet önérzetének elégtételt szolgáltató nap lesz az az október 6-ika! Oh igen! örömmel veszek részt szeretett hazám ezen ünnepélyén és szent ihlettel hajtok térdet azon szobor előtt.

A megtisztelő megemlékezésért köszönetemet ismételvén, kérem mélyen tisztelt Polgármester urat és Aradváros nagyrabecsült közönségét, fogadják legmélyebb hazafiui üdvözletem kifejezését.

Colpach (Luxenburg) 1890. aug. 22.

Munkácsy Mihály.

Tragikum.

Arad, *augusztus 29.*

Ábrányi Emil interview-ügye elért a tragikumhoz. Részvét, rokonszenv már mind nem segitenek az eddig oly szimpatikus nevü szélsőbali poétán. Az, ami eleinte egy sajnálatos heczcznek tünt fel, ma már a legvégzetesebb könyörtelenséggel vitte Abrányit egy olyan bukáshoz, mely most lemondásra kényszeriti őt képviselői mandatumáról, nehogy — mint sürgönyünk jelezte — a magyar képviselői állás dignitása valamely ügy odiuma által érintessék.

Lehet, ez az áldozat talán igen nagy az elkövetett vétségért, és sokan ugy találhatják, hogy Abrányi tulságos szigoruan itélt maga ellen, de van az esetnek egy olyan sajátságos, érthetetlen oldala, mely azokat, kik a politikus poéta bünhődését tulságosnak tartják, gondolkozóba ejti a dolog moralitása felett.

Mikor ugyanis az Abrányi nürnbergi frázisai mosolyt csaltak a hirlapolvasó közönség ajkaira, ugyanakkor egy jóindulatu figyelmeztetés jelent meg egyik központi lapban, s ebben arra figyelmeztették Abrányit, hogy ha Bismarck mindent tagad is haragjában, forduljon fiához Herbert grófhoz, ki Abrányi szerint a meghivó levelet irta a most eltagadott interviewhoz. A gróf bizonyára eléggé udvarias lesz arra nézve, hogy megtörtént dologról kijelentse, hogy — igaz.

Ábrányi nem vette igénybe e csalhatatlannak tetsző tanácsot, hanem a helyett fogadta egyik budapesti lap tudósitóját és meginterviewoltatta saját magát, és e diskurzus alatt olyan ellentmondásokba keveredett a Bismarckról irott ezikkében tett állitásokkal, hogy a legerősebb gyanunak enged tápot; nem engedi komolyan hinni az interview megtörténtét. Abrányi most ugy nyilatkozott, hogy Bismarck herczeggel egyedül beszélgetett, de «egy nagy bajuszu ur» félbeszakitotta, aki «valószinüleg Bismarck Herbert gróf volt», tehát e szerint Abrányi nem ismeri Herbert grófot. Ama bizonyos ominozus interviewban ellenben egész határozottan azt irja, hogy «A vaskanczellár mellett fia Herbert ült», «Bismarck herczeg Herbert gróf társaságában» fogadta öt s «a herczeg intésére Herbert gróf szivarral kinált», tehát ebben azt mondotta, hogy megismerte Herbertet is.

Mi ez? Nehány szóban ennyi ellentmondás. Honnan támad ily zavar a történtekről való visszaemlékezésben? Mi szülheti az Abrányi nyilatkozataiban e kapkodást? A dolog historikumának tarthatatlansága-e, vagy annak a deprimáló tudatnak az idegessége, hogy a nyilvánosság elé dobott kényes ügy napok óta mind inkább komplikálódott s hogy minden lépést, mely annak tisztázása végett tétetett, ujabb meg ujabb kompromittáló leleplezések követtek.

Még most is tartózkodunk a szigoru birálat szavától, s e helyett csak rá akartunk mutatni azon jelenségre, mely az Abrányi magatartásának határozatlanságában olyan éles itéletet rejteget, midőn Herbert grófot hol ismerni látszik, hol oda nyilatkozik, hogy Vilmos gróffal tévesztő össze; midőn tartózkodik, — mondhatnók — fél Bismarck Herbert grófnak azon levelét nyilvánosságra hozni, igazolván vele azt, hogy a herczeg fia által csakugyan meghivta öt. E helyett azonban kijelenti, hogy e levél közzététele csak még komplikáltabbá tenné az amugy is bonyolult helyzetet . . .

És midőn e sok halluczinázion keresztül vezette Abrányi a nyilvánosságot, kinyilatkoztatja, hogy lemond mandatumáról.

Ez nem egy igaz ügy férfias, határozott védelme, hanem meghátrálás egy végzetes felsülés következményei elől.

Abrányi a felszinről ugy tünik le, mint a szereplési viszketeg egy áldozata, bárha az eset tragikuma felkelti iránta a részvétet. (—)

A közigazgatási reform. A „Pol. Corr." budapesti levelezője megczátolván az ellenzéki lapok hiresztelését, mintha a közigazgatási reform kérdésében a szabadelvü pártban véleményeltérések és viszályok merültek volna fel, hangsulyozza, hogy a közigazgatási reform ügye már tul van az előtanulmányok stádiumán. Szapáry Gyula gróf terjedelmes memorandumot dolgozott ki, amely a reform egészét öleli fel. A miniszterek, akiknek a memorandum már kezükben van, legközelebb összegyülnek, hogy a memorandumban foglaltak felett tanácskozzanak. Ezen kivül készen van már a törvényhatóságoknak, illetve a megyéknek állami közegek által való közigazgatását részletező terjedelmes törvényjavaslat is. A községekre és a szab. kir. városokra később kerül a sor. Igy a kormány abban a helyzetben lesz, hogy ez ügyben az országgyülést tájékoztathassa és már konkrét munkálatot is terjeszthet be.

A függetlenségi párt bajai. A „Pesti Hirlap" irja a következőket: Pázmándy Dénes vasmegyei szélsőbali képviselő szenvedélyes polemiát folytat egy idő óta ugyanazon megyéből való elvés képviselőtársa Szecsődy Kálmán ellen. Szecsődy azzal vonta magára te-tu barátjának haragját, hogy nagyon mérsékeltnek tetszett előtte. Denique nagy vehemencziával folyt a tollharcz, melyben mindegyik kimeritette már a polemia szótárának legvaskosabb kifejezéseit. Pázmándy többek közt minden czikke végén kijelentette, hogy az őszre kizáratja Szecsődyt a pártklubból. Pázmándy azonban nem elégedett meg ezzel, hanem a vasmegyei többi függetlenségi képviselőket is ki akarta játszani ütökül Szecsődy ellen. A napokban a következő, négy vasmegyei függetlenségi képviselőtől aláirt nyilatkozat jelent meg a lapokban, mely Szecsődy ellen irányul, a ki a nyilatkozatban szóban forgó gyülést összehivta, mely azóta meg is történt, s nem valami kellemesen végződött Pázmándyékra nézve.

A vasmegyei 48-as és függetlenségi párt t. tagjaihoz! Tudomásunkra jutott, hogy pártunk nehány kiválasztott tagját egyesek f. hó 24-ére megyei pártértekezletre hivták össze Szombathelyre. Azoknak, kik ezt cselekedték, semmi joguk sem volt arra, hogy a pártelnökség, a megyei országgyülési képviselők s a kerületi vezérférfiak meghallgatása nélkül, sőt szándékos ignorálása mellett, megyei pártértekezletet hivjanak össze, titokban egyes résztvevőket jelölvén ki csupán. A conventiculumok nem felelnek meg a függetlenségi párt tradicziójának s azok meghonositása ellen itt Vasmegyében egyszersmindenkorra óvásunkat fejezzük ki. Pártügyek csakis előre hirdetett, nyilvános pártgyülésekben vitathatók meg s intézhetők el érvényesen. Ezekben részt venni minden párttagnak joga van — ezekre minden párttagot meghivni feltétlen kötelesség. A vasmegyei függetlenségi pártnak az egyes tagok személyes differenziáihoz semmi köze; azok elintézésére ez forum nem lehet. A pártot csak a közügyek, első sorban pedig a függetlenségi pártnak szorosan vett ügyei érdeklik. Ilyenek pártunk elveinek terjesztése a megye minden részében s a kormánypártnak alkotmányos fegyverekkel való legyőzése. Minket szent kötelesség hivott a harczba, mi a fegyvert addig nem tehettük le, mig hazánknak elévülhetetlen jogait vissza nem szereztük. Mi az ellenféllel a választók jogainak feladása, vagy csak csorbitására is alkudozásokba nem bocsátkozunk, de a választóknak szabad elhatározását, mint a multban, ugy a jövőben is biztositani fogjuk. Megyei pártunknak ujból való szervezése végett — tekintettel a jövő képviselőválasztásokra — szándékunk van még ez őszön egy általános pártgyülést hivni össze Szombathelyre. Ez óhajunkat be is jelentettük már az országos pártkör elnökségének s felkértük magát Irányi Dánielt, hogy e pártgyülés vezetésére legyen szives körünkben megjelenni. Alkalma lesz tehát minden párttagnak ugy panaszát, mint kivánalmait az egyedüli competens helyen előadni s annak érvényt szerezni. Midőn ezt a t. párttagokkal közölni van szerencsénk, ismételten intjük őket minden oly lépéstől, mely pártunk működésére zsibbasztólag hatna. Ezzel nem pártunknak, de az ellenfélnek használnának. A függetlenségi párt nem eszköz, de czél! 1890. augusztusban. Pázmándy Dénes, Tulok Benő, Udvary Ferencz, Ugron Ákos országgyülési képviselők.

Ugron Ákos országgy. képviselő egy Székely-Udvarhelyről keltezett táviratban jelenti ki, hogy Szecsődy ellen a hirlapokban megjelent nyilatkozattal egy időben kapta Pázmándy Dénes levelét, melyben azt irja: reményli, hogy tudta nélküli aláirását dementálni nem fogja. A képviselő ez eljárást botránynak nevezi.

A kiállitásról.

A hivatalos kimutatás a kiállitás látogatásáról következőleg szól augusztus 21-étől kezdve:

(Mindig déli 12 órától másnap déli 12 óráig.)

A csarnokokban	Nappal	Este	Összesen
Augusztus 21.	614	166	780
„ 22. ..	430	158	588
„ 23.	820	283	1103
„ 24. ..	2000	280	2280
„ 25.	637	214	851
„ 26. ..	683	81	764
„ 27.	680	187	867
	5864	1369	7233

Az összes látogatók száma a kiállitás huszonöt napja alatt volt az idényjegyeket bele nem számitva. **39,820**

***

A jury üléseinek, sorrendjét a tegnapi gyülésen a következőleg állapitották meg:

Az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállitás" juryjének egyes csoportjai és osztályai szombaton t. hó 30-án a következő sorrendben alakulnak meg:

A kiállitási jury-pavillon termében:

reggel 8 órakor I. *a)* (mezőgazdaság)
„ 1/2 9 „ I. *b)* (borok)
„ 9 „ I. *c)* (kertészet)
„ 1/2 10 „ IV. *a)* (élelmi szerek)
„ 11 „ VI. (szövő- és fonóipar)
„ 1/2 12 „ VII. *b)* (lábbeli)
d. u. 2 „ VIII. (bőripar)
„ 1/2 3 „ IX. *b)* (kádármunka)
„ 3 „ XI. *a)* (nyomdászat)
„ 1/2 4 „ XI. *b)* (fényképészet)
„ 4 „ XI. *c)* hangszerek)
„ 1/2 5 „ XI. *d) e)* (diszmü és vegyes ipar)
„ 5 „ XV. (gépek).

Az ipartestületi ház tanácstermében:

reggel 8 órakor II *a)* (bányászat)
„ 1/2 9 „ II. *b)* (agyagipar)
„ 9 „ III. (erdészet)
„ 1/2 10 „ IV. *b)* (borok)
„ 10 „ V. *a)* (vegyészet)
regg. 1/2 11 órakor V. *b)* (szeszipar)
„ 11 „ VII. *a)* (ruházat)
„ 1/2 12 „ VII. *c)* (pipere)
d. u. 2 „ IX. *a)* (butor)
„ 1/2 3 „ X. *a)* (lakatos, kovács)
„ 3 „ X. *b)* (bádogos, rézmüves)
„ 1/2 4 „ XII. *a)* (házi ipar)
„ 4 „ XII. *b)* (iskolák)
„ 1/2 5 „ XIV. (jármüvek).

A csoportok és osztályok alakuló ülésének napirendje következő:

1) Elnök, elnökhelyettes és előadó (egyben jegyző) választása.

2) A csoport, illetve osztályba tartozó tárgyak jegyzékének előterjesztése.

3) Megállapodás az eljárás mikéntjére nézve és előzetes szemle a csoport fölött.

Az egyes csoport- és osztályjuryknak következők ajánltatnak figyelmébe:

a) A jury munkáinál legalább három tagnak kell jelen lenni. Ha ennyi rendes tag nincs jelen, póttagok vonandók be;

b) a póttagok tanácskozási joggal birnak, de csak akkor szavaznak, ha 3 rendes tag meg nem jelennék;

c) az alakuláskor a tagok az elnöknek adandó kézadással titoktartást kell, hogy fogadjanak;

d) az előzetes szemle után a csoport vagy osztály maga állapitja meg, mikor tartja a részletes szemlét vagy zárt tanácskozmányt; vasárnap aug. 31. és hétfőn szept. 1 én a rendelkezésre álló két tanácsterem ugyanazon órákban áll az egyes csoportok használatára, mint a megalakuláskor.

e) a megkezdett birálatot mindaddig folytatni kell, mig befejezve nincs.

f) a kiállitók értesithetése czéljából minden csoport és osztály előadója szombaton, f. hó 30-án esti 6 óráig kell, hogy az irodában bejelentse, mikor és mely órában tartatik a megfelelő csoportban vagy osztályban a részletes birálat. Ez a vasárnapi lapokban közzététetik, hogy a kiállitók tárgyaik birálásánál jelen lehessenek.

g) A birálatról jegyzőkönyv vezetendő, melyben minden egyes kiállitó tárgyaira vonatkozó vélemény indokolva veendő fel.

***

A jury eljárásához a hivatalos „Kiállitási Lapok" a következő tanácsot adja:

Miképjárjon el a biráló-bizottság, hogy feladatának minden tekintetben legjobban felelhessen meg? Szigoru igazságossággal, teljes pártatlansággal és a formák korrekt megtartásával.

E részben az ügyrend csak rövid szakaszokból állhat. Ezek a szakaszokból a a következőket emlitjük:

Minden csoport és osztály, amint összejön, megválasztja elnökét, a helyettes elnököt és egy előadót, aki jegyző is.

Aki a jelenlevők közül a legtöbb szavazatot kapja, az van megválasztva.

Amint a választás megtörtént, az elnök javaslatot tesz az eljárás iránt. Legczélszerübb, ha a csoport tájékozza magát a részben, mi esik hatáskörébe. Végig mennek a tagok az illető csoporton, megnézik a tárgyakat, de nem cserélik ki eszméiket, mert ez rájuk vonná a figyelmet és az eljárást nehezitené. Az első szemle után megállapodnak, hogy mikor tartják a beható vizsgálatot. Ennél már elvárhatják a kiállitók, hogy jelen legyenek.

A jury-tagok azon kiállitóktól, kik beadványt adtak, ott tudomásul veszik a beadványt, akik pedig jelen vannak, meghallgatják a szóbeli felvilágositásokat. Ezekre nagy suly fektetendő. Valamely tárgy egészen más beszámitás alá esik, ha a termelés körülményeit megismerjük, mint ha csak puszán a tárgy után itélünk.

A beható szemléből egyetlen, még oly csekély tárgyat sem szabad kihagyni; meg kell nézni mindent részletesen, de nyilatkozni nem kell semmiről sem.

A jury-csoport aztán visszavonul a terembe s ott kezdődik a megbeszélés.

Ennek a megbeszélésnek következőre kell kiterjedni:

Versenyképes-e az illető tárgy, vagyis elég csinos, elég jó-e, elég olcsó-e arra, hogy idegen termékek meliett biztos piacz legyen számára nyerhető;

kivitelképes-e, vagyis, hogy az itthoni szükségleten kivül idegen piaczokat is ellátnak-e vele;

nagyban termeltetik-e;

a készitő honositott-e meg uj iparágat;

van-e uj találmány a tárgyon, vagy legalább fontos javitás;

árul-e el a készitő magasabb foku izlést?

Miután az összes ipari csoportokra csak huszonöt ezüst állami érem van, mint első és ötven bronz állami érem, mint második legtöbb kitüntetés, megfontolandó, hogy a csoport-jury mely munka készitőjét ajánlja erre a nagy kitüntetésre. Annak, aki első dijra érdemesnek találtatik, egyesiteni kell magában legalább két feltételt; minden esetben a versenyképességet és a jó izlést. Ne kapjon olyan remek-munka első dijat, mely csak a kiállitásban parádéz, de amelyből másik példányt rendelni nem lehet, se olyan, amelyik pompás ugyan, de amelyiket senki se képes megfizetni.

A megbeszélés után a jury határoz. Minden egyes kiállitóra nézve határozni kell és a határozatot a jegyzőkönyvben megindokolni kell. Ezek a jegyzőkönyvek az összes jelenvoltak által aláirva beadatnak a titkárnak, aki a maga részéről titoktartásra van kötelezve s aki az összes jegyzőkönyveket zár alatt őrzi és annak idején a felülbiráló bizottság elé terjeszti.

A végleges itéletet minden egyes kiállitóra nézve ez a felülbiráló bizottság hozza meg; addig a csoportok határozatai csak javaslatokul tekintendők.

Külföld.

Kormányválság Konstantinápolyban. Nehány napja kering már a hir a török fővárosban, hogy Kiamil pasának, a török nagyvezirnek állása megvan ingatva. Mikor e hir először, a maczedóniai bolgár püspökök kinevezésekor felmerült, kevesen adtak annak hitelt. Most azonban, mint egy ma érkezett táviratunk jelenti, a válság komolynak látszik s azt Angliának Egyiptom kiüritésére vonatkozó válaszával hozzák kapcsolatba s egyuttal azt is jelentik, hogy Szaid pasa lesz ismét nagyvezir. A szultán környezetében, mint ebből kövotkeztetni lehet, egyenesen a jeleulegi nagyvezirnek róják fel azt, hogy Anglia oly élesen hangsulyozta Egyiptom okkupáczió jának még hosszu időn át angol érdekben fentartandó szükségét s valószinüleg azzal vádolják Kiamil pasát, hogy midőn az angol diplomáczia a maczedóniai ügyben interveniált, a nagyvezir nem igyekezett Egyiptomra nézve viszonszolgálatképpen engedményeket kieszközölni Angliától. Remélni lehet, hogy a török miniszterválság csak ennyit jelent s nem egyuttal politikai irányváltozást is a porta magatartásában amaz európai hatálmakkal szemben, melyeknek az orosz befolyást a portánál meggyengiteniök sikerült.

Bulgária és Szerbia. Csak a napokban jelentettük, hogy a szerb kormány behivta a tartalékosokat és pedig abból a czélból, hogy az Oroszországból érkezett Berdan-fegyverek kezelésébe beoktassák őket. A gyakorlatok részben a Duna mentén, részben a bolgár határok közelében tartatnak. Csakhogy mig a Duna mentén mindössze egy hadosztályt összpontositanak, a bolgár határok közelében már nagyobb csapattestek próbálják ki az uj fegyvert. E gyakorlatoknak a bolgár kormány, ugy látszik, egy kissé komolyabb jelentőséget tulajdonit. Erre mutat legalább az, hogy egy szófiai távirat szerint a bolgár kormány szükségesnek tartotta az 1882. és 1883-dik sorozási év tartalékosainak behivását és pedig szintén abból a czélból, hogy a csapatok a Manlicher-fegyver használatát megtanulják. Ez arra mutat, hogy a bolgár kormány a legnagyobb óvatosságot tartja szem előtt, valahányszor szerb hadgyakorlatok tartásáról nyer értesülést. Nehány hét előtt sikerült a szófiai kormányt arra birni, hogy a szerb határ közelében már régebben tervezett hadgyakorlatokat ne tartsa meg, nehogy Szerbiának ezáltal ürügyet szolgáltasson szintén nagyobb csapattestek összevonására. A szófiai kormány engedett, de ennek természetes következése az lett volna, hogy a szerb kormány a maga részéről is tartózkodjék minden oly intézkedéstől, mely ha nem bir is közvetlen provokáczió természetével, de azt az aggodalmat keltheti, hogy a szerbek Bulgáriát váratlan pillanatban megrohanni készülnek. A szerb kormány azonban a kölcsönös lojálitás eme parancsát nem tartotta magára nézve kötelezőnek s igy nem csoda, ha Bulgária is megteszi azokat az óvintézkedéseket, melyek a fenforgó viszonyok között amily indokoltak, éppen olyan mellőzhetleneknek mutatkoznak.

Caprivi. A Post — miként mondja — egy beavatott egyéniségnek levelei után közléseket tesz a berlini külügyi hivatal viszonyairól Bismarck herczeg visszalépése után. A külügyi hivatal vezetése eleinte, miként a távirdai összeköttetés megszakadt huzalok között, meg volt zavarva; ugy Caprivi, mint Marschall államtitkár teljesen ujonczok voltak, de ennek daczára most minden pompásan megy, miután Caprivi óriási munkaerőt fejt ki és mind nagyobb érdeklődést tanusit az ügyek iránt. Az előbbi irásbeli jelentéstétel helyébe a szóbeli előadást hozta be. Caprivinak és Marschallnak még egy harmadik munkatársuk is van és ez maga a császár, ki igen sok ügyben maga ragadja meg a kezdeményezést. A császár sok tekintetben maga vezeti kormányát, persze Caprivi segédkezése mellett. A birodalmi kanczellár kizárólag a birodalom és a császár szolgálatának él és teljesen közönyos kitüntetés és méltóság iránt.

Kalandos hirek a császártalálkozásról. Mint a Daily Telegraph pétervári levelezője értesül, a császártalálkozás alkalmával a következő kérdéseket tárgyalták: A czár váratlan erős bizonyitékát adta békeszeretének; elismerve, hogy a bolgár nehézségek leginkább veszélyezte-

tik az európai békét, hozzájárult ahhoz, hogy szükséges volna a bolgár statusz quo elfogadását fontolóra venni, és e tekintetben Bulgária vezérférfiaival egy modus vivendi létesitése iránt alkudozásokba bocsátkozni, feltéve, hogy a bolgár kormány ragadja meg a kezdeményezést. Stambulov, kit ez ügyben meghallgattak, azt felelte, hogy kész minden engedményre Oroszország iránt. A czár beleegyezett abba is, hogy visszavonja hadát a határról, ha Németország ugyanazt teszi. Ausztria-Magyarország azzal volna kibékitendő, hogy Boszniát és Herczegovinát annektálhatná, mig Oroszország jogot nyerne arra, hogy Szerbiában befolyásával megakadályozza a radikális változásokat. Nem valószinütlen, hogy a czár közelebb találkozik I. Ferencz Józseffel is. (Csupa mese! Szerk.)

Legujabb posta.

— **A császártalálkozás után.** Ujabb pétervári jelentések szerint a császártalálkozásnak legfontosabb eredménye: a fokozottabb bizalom Vilmos császár békepolitikájában és Caprivi egyenes gondolkozásmódjában. Eléggé becsületesek az orosz politikai körök, hogy ebből azt következtessék, miként Németországra nézve lehetetlen oly politikát követnie, amely Ausztria-Magyarország kárára elégitse ki Oroszországot. Bevallják azt is, hogy a béke ügye vajmi keveset nyerne azzal, ha Vilmos császár Oroszország kedvéért az Ausztria-Magyarországgal szemben elvállalt kötelezettségeit elhanyagolná, habár ez Oroszországra nézve kellemes is lenne, másrészt a czár bizalmát Vilmos császár politikájának őszinte voltában ingatná meg. Ez által az eddig fennállt helyzet csak annyiban változnék, hogy Nem Oroszország, hanem Ausztria-Magyarország károsodnék a berlini kabinet kétszinü magatartása által. A czár azonban meg kevésbbé óhajt olyan politikát, amely semmi haszonnal sem járna az európai békére nézve. A közvetlen megegyezés Ausztria-Magyarországgal, amelyet Vilmos császár elömozditani kész, kevésbbé gyorsan vezet ugyan czélhoz, de előnye az, hogy mind a két felet bizonyos mértékben kielégitheti és későbbi konfliktusoknak eleve elejét veszi. A czár ezt a czélt sohasem tévesztette szem elől; Oroszország politikája a látogatás után is változatlan marad. Ha azonban a francia sajtó a találkozást minden politikai jelentőségnélkülinek mondja, akkor nagyon téved. Bármennyire élénk is az oroszok rokonszenve Francziaország iránt, de a czár szemében Francziaország felett áll — az európai béke biztositása.

Távíratok.

— **Nagy tüzvész.** —

Pétervár, aug. 29. (Saj. tud. táv.) Kinesma városában, a kosztromai kormányzóságban, nagy tüz volt, mely a várost majdnem egészen elhamvasztotta. A kárt három millió rubelre becsülik. A város 4000 lakosa hajlék nélkül maradt s nagy köztük az éhinség. — Orelben husz épület, köztük egy kenderpajta is leégett, Kurszk külvárosában pedig 150 kisebb épület lett a lángok martaléka.

Az

„ARADI KÖZLÖNY"

(Megjelen mindennap.)

előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken széthküldve:	
Egy évre	12 frt — kr.	Egy évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 „ — „	Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ — „	Negyedévre	3 „ 50 „
Egy hóra	1 „ — „	Egy hóra	1 „ 20 „

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési év egyéb dijak az „Aradi Közlöny" kiadóhivatalának küldendők, ugyszintén ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az előfizetések legczélszerübben postautalványnyal ejthetök meg, az **„Aradi Közlöny" kiadóhivatalába** czimezve.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.

Naptár.

Augusztus 30. Szombat. Róm. kath. naptár: Rózsa. — Protestáns naptár: Rózsa. — Görög-orosz naptár (aug. 18.): Flórusz. — A nap kél 5 óra 16 perczkor, nyugszik 6 óra 44 perczkor.

Szeptember 7. Az uj-aradi tüzoltókar zászlószentelése.

Szeptember 7—8. Az aradi könyvnyomdászok önképző-egyletének 10 éves jubileuma, kapcsolatban zártkörü tánczestélylyel.

Szeptember 7—8. Az ipartestületek országos értekezlete.

Október 6. A vértanuk szobrának leleplezése.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 761.7 mm., délután 2 órakor 759.8 mm. *Hőmérék:* reggel 7 órakor C° +19.5, délután 2 órakor C° +31.5. *Szél iránya és ereje:* reggel 7 órakor K. 3, délután 2 órakor K. 3. *Felhözet:* reggel derült, délután derült. *Csapadék* az utóbbi 24 órában: 0 mm.

HIREK.

— **A kiállitási jury megalakitása.** —

— Augusztus 29. —

Az aradi kiállitás juryje megalakult Fábián László főispán elnöklete alatt.

A megválasztott jury nagy érdeklődést mutat az ügy iránt. Az alakuló gyülésre váratlanul nagy számban jelentek meg, köztük a hölgyek is. A városház diszterme egészen megtelt választott és kinevezett jury-tagokkal s a terem ugy nézett ki, mint mikor a városatyák hadnagyot vagy más nagyobb tisztviselőt választani gyülnek egybe, de még annál is többen.

A zöld asztalnál foglaltak helyet: Fábián László főispán diszelnök, Salacz Gyula, Ormós Péter diszelnökök, ifj. Kristyóry János kiállitási elnök és E. Illés László kiállitási titkár.

Fábián László főispán üdvözölte a megjelenteket, elöadva, hogy a jury tagjai kinevezvék és megválasztvák s igy most már meg lehet tartani az alakuló gyülést. A juryt a maga részéről megalakitottnak jelenti ki és felhivja őket, hogy a jury két alelnökét válaszszák meg.

E. Illés László elöadja, hogy a nagy jury elnöke a főispán s választandó lenne két alelnök.

Erre egyhangulag megválasztják alelnökökké: ifj. Kristyóry Jánost és Atzél Pétert.

Ezután ez ügyrendet állapitották meg. Az ügyrend 10 §-ból áll s a paragrafusok kiterjeszkednek a jury-tagok minden teendőjére.

Az 1. szakasz az alakitással foglalkozik a 2. §. az elnök- és jegyző választásról szól; a 3. rendeli, hogy a munkát azonnal megkezdi; a 4. szerint szakembereket is lehet meghivni; az 5. §. szerint a jury minden egyes tagja az elnöknek kézadással titoktartást igér; a 6. §. szerint minden egyes tárgy külön megitélendő és az esetleges kisebbségi vélemény jegyzökönyvbe vehető; a 7. §. a kitüntetések mennyiségét és mikéntjét tárgyalja; a 8. §. szerint a jury-tagok mindnyájan aláirják a tárgyalási jegyzökönyvet; a 9. §. a jegyzőkönyvek beterjesztéséről szól s arról, hogy a nagy jury a csoportbizottság határozatát esetleg megváltoztathatja.

Főispán szeretne egy tág határidőt kitüzni az egyes elbirálásokra, mert esetleg nem marad idő a felülbirálásra. Pl. mondjuk ki, hogy a csoport-jury köteles elvégezni a dolgát szeptember 8-ig.

Ez az inditvány elfogadtatott azzal, hogy legkésőbb szeptember 10-ig befejezendő a birálás.

A jutalomdijak odaitélése ügyében **E. Illés** László elöadja, hogy midőn a jutalmazásról volt szó, nem számitottak arra a kitüntetésre, hogy a miniszter állami dijakat is ad. Most már azt kellene tudni: vajjon ezek a kitüntetések csak a két kamara területéről valóknak adassanak ki. E tárgyban eltérők a nézetek és az általános kiterjesztés hivei is sokan vannak, azzal érvelvén, hogy egyenlően viselik a terhet, tehát egyenlően kapják a kitüntetést. A kiállitási bizottság ez utóbbi nézetet tette magáévá és kéri annak elfogadását. (Helyeslés.)

Főispán kérdi, elfogadják-e a bizottság propozicióját?

Erre az általánositást egyhangulag elfogadták.

A főispán a maga részéről a jury titkárává kinevezte E. Illés Lászlót.

Bejelenti továbbá, hogy 8-an lemondtak a jury-tagságról. Ezek helyett behivják a póttagokat.

E. Illés tudomásra hozza, hogy a jury-ülések részint a kiállitási jury-pavillonban, részint az iparos-testület termében tartatnak és a táblára mindig ki lesz irva: milyen jury mikor ülésez.

Ezzel az ülés a főispán éltetésével véget ért.

— **A vértanuszobor-bizottság** ma délután 4 és fél órakor ülés tart a városházán.

— **A kereskedelmi akadémia** felügyelő bizottsága tegnap délután ülést tartott Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt. Jelen voltak: Abray Lajos, Lukácsy Miklós és Bing Vilmos, Sarlot Domokos.

Tárgyalták az akadémia jövő évi költségvetését. E szerint a bevétel kiteend 11,851 frtot, a kiadás 9600 frtot, vagyis a bevételi többlet kitesz 2251 forintot, ami igen szép eredmény. Ezután a tantervet állapitották meg. A heti óraszám összesen 97; ebből 61-et rendes, 36-ot bejáró tanárok adnak. Bing Vilmos szeretné, ha a német nyelvet több órában tanitanák. Abrai Lajos elöadja, hogy tavaly már szaporitották a német nyelvi óraszámot s azt most már nem lehet, ugyis több órán tanitják már enyelvet, mint az ország többi ilyen intézetei. Bejáró tanárokul meghivattak: Marschall Lajos, Varga Ottó, Révész Nándor és Székely Salamon. Több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

— **Az október 6-iki ünnepélyre** folytatólag jelentkeztek: A temesvári honvédegylet részéről: Menzer Rezső elnök, Kremzer János, Bécsi Gedeon dr., Eisenstädter Ignácz, Vass István; a mármarosmegyei honvéd-egylet részéről: Móricz Károly elnök, Mondics Pál polgármester, Korányi Frigyes, Markos György, Szilágyi János; a veszprémmegyei honvéd-egylet részéről: Halasy Vilmos dr elnök, Kovács Imre polgárm. alelnök, Varga Lajos kir. törvszéki biró, Kovács Ignácz városi aljegyző.

— **A kertész-utcza szabályozása.** A mérnöki hivatal befejezte a kertész-utcza szabályozásának tervét. E szerint az utcza egyenessé tétele czéljából kisajátitások is lesznek és pedig magánosoknak kellend kisajátitaniok a várostól 17·38 □ öl területet.

— **A tartalékos honvédek** ugyancsak készülnek a lugosi táborozásra. Reggel 6 órától estig manövriroznak és lőnek czélt a csálai erdőben. Négy nap mulva fognak elindulni Lugosra, az ottani sátortáborba.

— **Gyilkosság.** Egy mondorlaki lakos tegnap összeveszett a feleségével s veszekedés-közben annyira dühbe jött, hogy kést rántott elő és ugy megszurta azzal a nőt, hogy a feleség menten szörnyet halt. Az elöljáróság az esetről rögtön értesitette a szolgabiróságot és a törvényszéket, mire Ursits Vazul vizsgálóbiró Nachtnebel Ferencz tollnok kiséretében azonnal a helyszinére sietett. Követte őket Institoris István aradjárási orvos is, hogy a bonczolást eszközölje. A gyilkost letartóztatták.

— **Jó tanácsok.** Ezeket tanácsolja egy világlátott uriember:

Ha kellemesen akarsz utazni a világban: hölgyet vigy magaddal. És pedig a melegebb országokba csunyát, a hidegekbe szépet.

Ha háztartásodat cseléd ség dolgában megfelelően akarod berendezni, csak két cselédet fogadj fel: egy süketet, aki semmit sem hall, és egy némát, aki semmit sem referálhat el.

Egyebekben pedig kövessetek engem, aki ha házasodni jön kedvem, rendesen — nőtlen maradok.

— **Kiállitási keringő.** Mint már emlitettük, Bartos és Zimmer aradi zeneszerzők „Kiállitási keringő" czimen csinos zenemüvet irtak, melyet Hulka karmester már betanitott a 33. gyalogezred zenekarának s a zenekar közelebb elő fogja azt adni a kiállitási parkban.

— **Majd elválik.** Az apa délben jön haza a hivatalból, s a konyhában találja eladó leányát, a takaréktüzhely mellett serénykedve.

Ez a ritka látvány örömteljesen lepi meg a ház fejét, s megczirogatva a kisasszony arczát, kiváncsian kérdi:

— Mit főzesz, édes lányom?

A leány ugy csicsereg, mint egy kis madár:

— Még nem tudom, édes papa, de majd elválik, ha készen lesz.

— **Tandijmentességért** tegnap estig 700 szülő folyamodott.

— **Javitóházba.** Zsámboky Károly 13 éves aradi utcza-suhancz egyike a gaminok ama válfajának, kik kiskoruktól kezdve biztos léptekkel haladnak az akasztófa felé. Hogy ez meg ne történjék, Arad városa a fiut elszállittatta a kolozsvári javitó intézetbe.

— **Megszökött toloncz.** Aradváros kötött marsrutával továbbitotta hazájába Kovács Károly napszámost, aki azonban jónak látta az uton megszökni. Most országszerte körözik.

— **A király utazási programmja.** Ő Felsége utazásai a közelebbi hetekben — a Budap. Corresp. szerint — következőleg lettek véglegesen megállapitva: Holnap délután 4 órakor indul ő felsége Ischlből Vöcklabruckba, ahol szeptember 2-ig tartózkodik, hogy a 14. hadtest csapatainak zárgyakorlatainál jelen legyen. Ő felsége Vöcklabruckban nem fog küldöttséget fogadni és naponta kilovagol a gyakorló-térre, ahol csak hadosztály hadosztály ellen fog müködni. Szept. 2-án délután 6 órakor indul ő felsége külön vonattal Teschenbe, hogy az 1. hadtest Teschen és Mährisch-Ostrau közt tartandó zárgyakorlatainál jelen legyen. Ezek már nagyobbszabásu hadgyakorlatok és ő felsége Teschenben, ahol szept. 3-án reggel 7 órakor fog megérkezni, több küldöttséget is fog fogadni. Szept. 5-én este indul ő felsége Teschenből Bécsbe és ott marad szept. 9-ig. Szeptember 9-én este fél 9 órakor indul a király nagy kisérettel külön udvari vonaton Bécsből Marchegg — Budapest — Czegléd — Szolnokon keresztül Nagyváradra, ahol ő felsége 10-én reggel 8 órakor fog megérkezni és Schlauch püspök palotájába száll. Délelőtt fogadja a király a küldöttségeket s 12 órakor tekinti meg Nagyvárad közintézeteit. Délután 4 órakor diszebéd a püspöknél s 6 órakor indul a király Székelyhidra, ahonnét 12-én reggel Debreczenbe megy. Délelőtt 10 órakor fogadja a városházán, ahova száll, a küldöttségeket, 12 órakor megtekinti a közintézeteket; 4 órakor lesz nagy udvari ebéd s 6 órakor visszamegy ő felsége külön vonaton Székelyhidra. Onnét fog a király Károly Lajos főherczeggel s a külföldi katonai attachékkal naponta a gyakorlótérre lovagolni. Albrecht főherczeg, József főherczeg, Vilmos főherczeg Székelyhid közelében fognak lakni. Ezen hadgyakorlatok, melyeken a kassai s temesvári hadtestek — mindegyik kiegészitve egy teljes honvéd hadosztálylyal — résztvesznek, nagyméretüek s katonai szempontból nagyfontosságuak lesznek. Szeptember 16-án este 8 órakor indul ő Felsége Székelyhidról Püspök-Ladányon, Szelnokon, Hatvanon, Ruttkán, Oderbergen keresztül Boroszlóba, ahol fél 2 órakor délután érkezik meg. A német császárnéval való találkozása után a király délután Boroszlóból Königszelten keresztül Striegauba megy különvonattal és onnan kocsin a közelfekvő rohnstocki várlakba, ahol a német császárral együtt fog lakni. E várlak nem Liegnitz közelében, hanem Strigeau és Hirschberg között fekszik, egészen közel a gyakorlótérhez. Hogy meddig fog ő Felsége Rohnstockban tartózkodni, még nincs végleg eldöntve, de az eddigi intézkedések szerint a király csak 20-án este indul Németországból Bécsbe.

AZ „ARADI KÖZLÖNY" TÁRCZÁJA.

Augusztus 30.

Az elvesztett paradicsom.

(Franczia regény.)

Az „Aradi Közlöny" számára eredetiből forditotta.

[26] **Gráczlánna.**

— Páris — mondja magában Villadon. — Fernande elutazott Párisba. Mit fog ott csinálni? Mi lesz belőle? Hová vezeti őrültsége? És egészben véve ki bizonyitja be nekem azt, kogy Párisba ment? Az őrültség befolyása alatt nem szállhatott-e le más állomáson? Istenem, hadd jöjjön vissza . . . megbocsátok neki . . . olyan leszek hozzá, mint a multban. . . . Megbocsátok neki. Elfelejtek mindent . . . Nagyon kegyetlen voltam . . . Ő nem érdemelte meg, hogy ily szerencsétlen legyen . . . Hát az ő hibája volt? Nem . . . Aldozat volt . . . Aldozatja annak a nyomorultnak, akit az Isten más büntetésnek tartott meg, hogy kiragadta abból a büntetésből, amit én szabtam reá. . . . Fernande nem volt vétkes . . . Igen, én tulszigoru voltam iránta . . . . ő sohasem szünt meg engem szeretni . . . És én érzem mindennek daczára, hogy még mindig szeretem . . . Jöjjön vissza. En meg akarom öt menteni.

De már késö volt. Bánatja hiábavaló volt.

Még az este elindult Párisba.

Minden állomásnál kérdezősködött a vasuti alkalmazottaknál, leirva a Fernande személyét, hanem senki sem látta, senki sem tudott feleletet adni.

Párisba érkezett.

Mennyire elhagyatottnak érezte magát ebben a nagy városban! Hogy találja meg nejét ezekben a végtelen utczasorokban! Hogyan keressen fel egy nöt, aki ide jött, hogy itt elveszszen! . . .

Mit csináljon? Hova menjen? Kihez forduljon? E rémitőség előtt oly kicsinynek érezte magát; és inkább szeretett volna sirni.

Semmi sem bizonyitotta előtte, hogy Fernande Párisba jött; de feltéve, hogy csakugyan ide vezette az utja, ki bizonyitotta azt, hogy még itt van? Hátha boldogtalan állapotában ismét elhagyta a nagy várost és éppen az ellenkező irányban indult el! Szomoru és maró bizonytalanság!

Egy hét telt el hasztalan keresésekben.

Bárhova fordult Villadon, sehol sem kapta meg a várva-várt felvilágositást.

Ismét vissza kellett térnie Bergereaux-ba.

Megérkezve, otthon növekedni érezte lelki furdalását, mondván magában, hogy ő okozta nejének eltünését, hogy szivébe kellett volna zárnia minden fájdalmat és szelidebbnek mutatni magát Fernande iránt.

Mennyi fájdalom fogta el, midőn viszontlátta ezt az egykor oly boldog otthonát, ahol most a szomoruság ütötte fel tanyáját!

André kérdé töle:

— Nem hoztad vissza mamát, édes papa?

— Anyád még sokáig fog távol maradni, fiam.

Kényszeritve volt hazudni. És milyen hazugságok!!

Es Noel:

— Miért nincs többé itt kis mama?

Ennek a kis fiunak eleinte nem is adott választ. Neheztelése mindenek daczára megmaradt. Ha felelősnek is tartotta magát minden szerencsétlenségért, ami házát érte, azért ennek a felelősségnek egy részét a kis fiura háritotta.

Igy teltek el a hetek, hónapok és évek.

Mi lett Fernande-ból?

Abban a pillanatban, amikor a Seineba csusztatta magát, egy hajós, aki hajója kormányánál ülve pipázgatott, észrevette.

Különben már nehány percz óta kisérte kiváncsi figyelemmel minden mozdulatát. A Fernande viselkedése különösnek tetszett előtte és a hajós, egy a karminczas években álló erős, Niquelet nevü férfi, igy okoskodott magában:

— Ez a magánzónő aligha nem a kelleténél jobban nézett a pohár fenekére.

Már oda akart neki kiáltani:

— Hé! hát a szeretőjével álmodozik?

Egyszerre nem látta többé, hanem a viz egy helyen megmozdult.

— Teringettét! — mormogta Niquelet — csalódtam . . . nem volt ittas. Meg akarta magát semmisiteni.

Nem nagy sietséggel teszi le pipáját, leveti zubbonyát, nadrágját, ingét, és meztelenül, mint egy féreg, csak a czipővel lábain, fejjel ugrik a jeges vizbe.

Felette is összecsapódik a viz, mint az imént Fernande felett, és a Seine felszine ismét nyugodt és esendes.

Ennek az önfeláldozó jelenetnek nem volt tanuja. Niquelet a viz alatt maradt. Nem jelent meg egyszer sem a felszinen. Görcsöt kapott-e a hidegtől, megütötte-e a guta és áldozata lett önfeláldozásának, merészségének? . . . Nem . . . Nemsokára egy fej látszik . . . Ő volt . . . Azonban egyedül volt . . . Lélegzeni jött fel . . . Egy kis csolnakhoz kapaszkodott, amely a hajó mellett volt felaggatva és megpihent . . .

— Teringettét! — mormogta — jobb a tüz mellett ülni.

De nemsokára ismét alámerült. Hosszu perczek multak. Másodszor is feljött még a felszinre. Mindig egyedül. Nem találta Fernande-ot.

— Még egyszer megkisértem, de ez az utolsó kisérlet.

Ezzel eltünt.

Mikor feljött, hajánál fogva egy élettelen testet vonszolt maga után. Fernande volt. Elérte a kis csolnakot és folyton felszinen tartva a szegény asszony fejét, felmászott a csolnakba, ahová a Fernande testét is nagy könnyüséggel felemelte erős karjaival.

A csolnak a hajójára volt akasztva. Meghuzta a kötelet és egészen közel huzta a csolnakot a hajóhoz. Először a megmentett asszony testét helyezte el a hajón, azután ő maga is felmászott.

— Most — szólt a derék ember — öltözzünk fel ismét. Ádám apó kosztümje nagyon könnyü ilyen farkas-hidegben.

Oltözésközben kétszer-háromszor taposott lábával a kabinra, amely a hajó közepét foglalta el.

Onnan egy asszonyi hang hallatszott fel:

— Te vagy, Niquelet?

— Igen.

— Mit akarsz? Miért nem feküdtél le?

— Jer fel . . . ujság van.

Néhány percz mult el, azután megjelent a fedélzeten egy szép és erős asszony, a Niquelet felesége.

Azonnal észrevette az ott fekvő testet.

— Ah! istenem, mi ez? . . .

Niquelet röviden elmondta a történteket.

— De ő talán meghalt! Siessünk!

Niquelet ismét karjaiba vette Fernande-ot és levitte a kabinba, és a hajósné még meleg ágyába fektette.

Niquelet és felesége tudták, hogy oly esetben miként kell ápolni a vizbefullottakat.

A hajósné meggyujtott egy lámpát.

Es mindketten nem tudták visszafojtani a meglepetés és ijedtség felkiáltását a Fernande láttára.

A Seine árama magával sodorta a fiatal asszonyt a hajók alá, melyekből öt vagy hat a töltésen volt kikötve. A viz az egyik hajótól a másikra lökte, arcza össze-vissza volt tépve, ugy, hogy a bőr lecsüngött róla; az egész fej egy sebet képezett, és borzasztó látványt nyujtott.

— Milyen állapot! — mormogta a hajósné.

— Szavamra, — mondja a férfi — nehéz volna elhatározni, hogy a szerencsétlenség előtt harapni való szép volt-e vagy ijesztően csunya. O maga nem ismerné meg magát.

A hajós ismét elővette pipáját, belefujt a csövébe, megtöltötte és meggyujtotta.

És nyugodtan pipázgatott, mintha nehány perczczel azelőtt nem is követett volna el oly magasztos cselekményt; figyelemmel kisérte feleségét, mint ápolgatta a szegény vizbefullott asszonyt.

— Ugyan mondd, csak — kezdé a hajósné — el fogsz menni követelni a jutalmat?

— Biz én nem — mondja a férfi. — Utálom öket a jutalmukkal együtt.

— Igazad van, uram. És az ember meg van elégedve a saját lelkében. De az mindegy, te éppen ugy nem jöhettél vissza.

— Igen, nagyon fagyos odalenn.

Nedves szemekkel nézte az urát. E két derék ember bizonyára nagyon szerette egymást, és az asszony nem mondott el mindent, amit gondolt. Fernande körül sürgölődött.

— Mondjad csak, ember, . . . azaz mégis, eredj csak a hidra . . . Le kell hogy vetköztessem . . . Akkor te zsenirozol engem.

— Ha akarod.

Nem volt ott öt perczig, a kormánynál ülve, mikor a feleség hangját hallotta:

— Niquelet, ő magához tér, ő magához tér! . . .

(Folytatása következik.)

— **Károly Lajos főherczeg Magyarországon.** Károly Lajos főherczeg — mint Bécsből távirják — a király oldalán részt fog venni a szeptember havában Magyarországon tartandó hadgyakorlatokon.

— **Eredeti nyilatkozat.** Egy német vidéki lapban olvassuk ezt a furcsa kis nyilatkozatot: „Nyilatkozat. Amig Németországban éppen a leggazdagabb emberek adómentesek, addig minden adót igazságtalannak tartok, ennélfogva lemondok arról az élvezetről, hogy polgártársaim zsebéből adó-becslői minőségben huzzam ki a pénzt. Az itteni községtanács tehát válasszon helyemre adóbecslőül más valakit. Ebrein Viktor."

— **Czivis-bandérium Debreczenben.** Nagy és méltó ok kell arra, hogy Debreczenben a törzspolgárság is megmozduljon, s még nagyobb, hogy lóra üljön s bandériummal vonuljon ki a város utczáira. Mikor a függetlenségi párt fogadja képviselőjelöltjeit, vagy amikor a polgárság generalis kurátort, főispánt, vagy kedvére való papot installál, akkor látni a hagyományos ekhós szekereket, előtte négy vagy öt lóval, mindannyi specziális debreczeni, nemes fajta. A lovon a régi magyaros szironyos szerszám, aminőt már csak kevés alföldi városban látni, a menet élén pedig ott halad a bandérium. Elől tekintélyes ősz polgár lovagol, jobbról és balról fiatal polgárok, az ő szárnysegédei, mindhárman pompásan ülik meg paripájukat. Néhány év előtt négyszáz tagu bandérium fogadta Thaly Kálmánt, Prónai Gábor bárót és néhai Orbán Balázs bárót, mint a debreczeni függetlenségi pártnak képviselőjelöltjeit a város három kerületében. Nagy hiányosság lett volna be nem mutatni a királynak a lovon ülő debreczeni polgárt, a mihez hasonlót egy város sem produkálhat, és általában kár, hogy Ő Felségét mindenütt a szokásos sablonok szerint fogadják s nem fejtik ki az uralkodó előtt inkább azt, ami az illető hely eredeti sajátossága lévén, őt mindenesetre érdekelheti s meglepheti. Maguk a debreczeni polgárok helyes érzékkel siettek a bajon segiteni, mert kérvényt nyujtottak be a hatósághoz s kijelenték, hogy ők is óhajtanak kivonulni a fogadtatásra, még pedig — amint irják — „lóháton itteni polgári divat szerinti fekete ruhában, csinosan, tisztán, magyarosan." A hatóság, amely kezdetben csak 24 tagu uri bandériumot vett fel a fogadtatás programmjába, értekezletet hivott össze a czivis-bandérium ügyében, amely aztán örömmel vette tudomásul az ajánlkozást. 24 tagu bandérium lesz ez is, az élén a debreczeni polgárság egyik tipikus alakjával, Polgári Bálint urammal. A magyar király tehát megismeri a debreczeni polgár alakját s bizonyára örömét fogja találni az érdekes és jóindulatu ovácziókban.

— **A praktikus államférfiu.** Stambulov bolgár kormányelnök közelebb maga beszélte el, miképp szokott megbirkózni a bulgáriai nehéz viszonyokkal. Mikor Ferdinánd fejedelmet megválasztották, a bolgár exarcha az orosz kormány titkos utasitására meghagyta a papoknak, hogy a fejedelem nevét ne foglalják a templomi imába. Ezért Stambulov, mint maga elmondja, felkereste a ruszcsuki érseket és felvilágositást kért a papság magatartásáról. Az érsek kijelentette, hogy a papok az exarcha parancsának engedelmeskednek. Erre Stambulov nyomban sürgönyözött az exarchának, hogy ha nem hagyja meg rögtön a papoknak, hogy foglalják imába a fejedelem nevét, ugy az exarcha fizetését lefoglalja. És kivánsága azonnal megtörtént, a papság hüségesen imádkozik a fejedelemért.

— **Rövid hirek,** Győrről, irják, hogy Moltay Virgil tanár a benczés rendből ki akar ugyan lépni, de nem egyuttal a papi rendből s csak azért kérte a szerzetből való elbocsátását, hogy valamelyik egyházmegyébe beléphessen. — A szliácsi fürdőben e hó 23-ig összesen 1281 vendég volt, Ó-Tátrefüreden pedig e hó 24-ig 4454; az utóbbi napokban Tátrafüredre érkeztek Fraknói Vilmos akadémiai alelnök és Móricz Pál orsz. képiselő is. — A bácsmegyei gazdasági egylet szeptember 28-án Verbászon lóversenyt rendez, mely a lótenyésztési jutalmak kiosztásával lesz összekötve; a jury Schmausz Endre alispán elnöklete alatt alakult meg. — Az első háromemeletes ház most épült fel Kolozsvárt: az uj laktanya, mely százezer forintba került. — Makón az athletikai klub e napokban Lonovics József főispán vendége mellett igen jól sikerült tornaversenyt és tánczvigalmat rendezett. — Fiumében Baross miniszter rendeletére a kereskedelmi muzeum kiviteli mintaraktárt rendez be s már dolgoznak rajta. — Sátoraljaújhelyben értekezletet tartottak ogy nagyobb szabásu sör- és malátagyár létesitése ügyében s emlékiratot fognak a kormánynak átnyujtani, támogatást kérve. — Nagy tüz pusztitott a Károlyváros melleti községek erdőségeiben is és állitólag egy millió forint értékü fa égett el; Gyöngyösön mintegy ötven ház égett el, Mádon több ház és a kath. templom, Szegszárdon a Gottlieb-féle faraktár, hol 20,000 frtnyi kár történt, Dávidházán pedig Hirsch bérlő tanyája és asztagjai s itt a kár 60,000 frt.

Csarnok.

A törvény tévedése.

Arene Emanueltől.

A Borrs-affaire, egy ártatlan embernek gyilkosság vádja alatt való elitéltetése, mi alól a köztársasági elnök több évi börtön után felmentette s az a szenzáczió, melyet az elitélt sorsa felébresztett: az igazságosztók régi tévedései közül többet felujitott most. Ezek között igen érdekesről és jelentősről kaptam nem rég adatokat.

Provenecba utaztam nem rég, ismerőseim körében elismert birákkal találkoztam s ezek között Grassi ügyészszel.

Akkor a Borras-affaire miatt való kamarai interpelláczió volt napirenden s igen természetes, hogy a társalgás állandóan az affairrel foglalkozott.

— Szavamra! — mondta Grassi — ily ügyekben mindent lehetőnek tartok, ha Renossira, egykori kilensemre gondolok, mert akkor ugyanis ügyvéd voltam — és az esküdtszékre, mely által elitéltetett.

A társaság általános kivánságára elbeszélte az esetet:

1860-ban történt. Ez időben, mint ahogy most is előfordul, Korszika minden városában, sőt mindenik falujában két párt volt, mely nem annyira politikai, mint személyes okokból elkeseredett ellenségeskedésben állott egymással szemben. Különösen heves volt a küzdelem Casavechia kantonban, ahol a Corsi és Renucci család állott a két párt élén.

Éppen választási idő volt és a pártintézők, élüken Corsi Patricióval és Renucci Antonióval, beutazták a különböző kantonokat és régi korszikai szokás szerint faluról falura, házról házra jártak hiveket gyüjteni maguknak.

Egy este — junius 13-án volt — Corsi Patricio alkonyatkor, barátjaival, Basival és Filippivel, elhagyták a kicsiny Renoso falut, hogy a kanton székhelyébe, Pero városába visszatérjenek.

A város felé haladva, félut táján egyszerre hangos beszédet és éneklést hallanak. Egy fiatal emberekből álló társaság volt, körülbelül tizenöten lehettek. Renosóba mentek, Peróból indultak, ahol a napot töltötték.

Rokonai és barátjai voltak Renuccio Antoniónak s igy ellenei Corsinak. Mikor Corsit és barátjait meglátták, a fiatal emberek közül az egyiknek az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy követ dobjon közéjük. Corsi Patricót a kő fején találta, aléltan és erősen vérezve a földre esett; barátjai azt hitték, hogy meghalt és Filippinek, ki bátor ember hirében állott, a boszu gondolata villant meg az agyában.

Pisztolyát kezébe fogva, a fiatal emberek csoportjához lépett és követelte, hogy megmondják, ki dobta a követ. Mikor a fiatal emberek a pisztolyt látták, ők is elővették pisztolyaikat és sorfalat képeztek.

Az első sorban állott Renossi, mögötte egészen elfedve általa, társainak egyike, ki sokkal alacsonyabb volt nálánál és Simonnak hivták.

Filippi még egy-két lépést tett a csoport felé, de ekkor dördülés hallatszott és Filippi egy golyó által találva holtan rogyott össze. A második sorban álló Simon is lött, de ugy, — s ezt az azutániak megértése végett el kell mondani — hogy karját az előtte álló Renossi karja alatt dugta ki s igy czélzott.

Corsi Patricio, kinek a kő ütése csak egy pillanatra vette el eszméletét, véres arczczal felállott, mikor Filippit pisztolylyal kezében a támodók felé menni látta s ugy ő, mint Blasi feléje sietett, hogy megakadályozza az összetüzést.

Hallották a dördülést és tisztán látták a lövés tüze által az éjszakában Renossi alakját, ki többi társaival együtt a pisztolyt kezében tartotta.

Meg voltak róla győződve — s ezt könnyen elhitethették magukkal — hogy Renossi lött.

A lövés után a tizenöt fiatal ember futásnak eredt. Másnap megkezdték a vizsgálatot. A fiatal emberek közül egy sem akart vallani, e részen a titok kikutathatlan volt, hanem a másik részen Corsi és Blasi vallomásukban biztosnak hitték magukat és félelmetes tanuk voltak Renossival szemben, mert ők tiszta meggyőződésük erejével vallották, hogy ballották a lövést és biztosan látták a gyilkost, Renossit. Különösen Corsi Patricio erős tanu volt, — ő maga akkor még fiatal ügyvéd s általános tiszteletnek és szeretetnek örvendett. Ugyanazon Corsi ez, ki ezelőtt pár évvel mint szenátor halt meg.

Az affaire 1861-ben tárgyalásra került, Renossi védelme reám bizatott. Ő elmondta nekem a dráma minden részletét és hogy ő ártatlan s egy valaki másról tudja pozitive, hogy vétkes, de ezt folytonosan vonakodott megnevezni.

A végtárgyalás előtti este Simon látogatott meg: a valóságos gyilkos, aki igy szólt:

— On holnap Renossit védi. Azt hiszem, tudja, hogy kliense ártatlan.

— Tudom.

— Akkor hát ismeri a bünöst is.

— Nem.

— Nos, én vagyok az!

— Miért közli ön ezt velem? — szóltam első felhevülésemben — hisz ön tudja ez esetben a kötelességét. Hatalmazzon fel, hogy a valódi tényállást nyilvánosságra hozzam.

— Nem — felelt Simon élénken. — Én az ügyvéddel beszéltem . . . bizom az ön hivatasszerü becsületében . . . kettőnk titka marad. Csak azt akartam, hogy védencze ártatlanságáról teljesen meg legyen győződve, hogy aztán teljes melegséggel, a megingathatlan meggyőződés erejével védelmezhesse őt.

— Képzelhetik, uraim, — folytatta az elbeszélő, — hogy mily lelki állapotban lehettem, mikor a következő napon a végtárgyaláson, Corsi Patricio és Blasi által, kötelességük szerint, a gyanu ismétlését hallottam, Renossi bünösségét, — mig a gyilkosság igazi okozója tölem alig két lépésnyi távolságra állott, minthogy Simont, a vádlottnak rokona levén, bebocsátották a végtárgyalásra a belső helyre és szorosan a korlát mellett állott.

Védbeszédem nagy hatást keltett; megtaláltam ugyanis azt a hangsulyt, melyet nem a talentum, hanem a mély és igaz meggyőződés kölcsönöz az embernek.

A tárgyalást Fabricy (ki azóta kamara-elnök lőn) vezette. Védbeszédem, ugy látszott, meghatotta, mert mielőtt összegezte volna a tárgyaláson elmondottakat, előhivatta Corsi Patriciót, szembesitette vele Renossit s igy szólt Corsihoz:

— Tanu, ön becsületes férfiu, ügyvéd és igy felfogja a következményeket, melyek vallomásával járnak. Hallotta a védbeszédet, felszólitom, nézzen a Renossi szemébe s mondja még egyszer, biztos-e, egészen bizonyos ön abban, hogy vallomása nem téves?

Corsi Patricio, mint mondottuk, talpig becsületes volt, tisztelettel körülvéve, nyilt és nemes karakter a szó legszebb értelmében. Emellett szép ember is volt, magas, erős, nyilt, őszinte tekintettel. Fekete frakkban volt, fekete keztyüvel, minthogy meghalt barátjáért gyászt viselt. Tartása imponált. Sokáig nézett a vádlottra s aztán pár másodperczig reá mutatva, igy szólott tompa hangon:

— Ha ezt a férfiut Senossinak hivják, akkor ő az én barátom gyilkosa.

Remegés futott át a tömegen; az elitélés bizonyos volt, s miután az esküdtek kimondták a „bünös"-t, a törvényszék Renossit husz évi kényszermunkára itélte.

Este meglátogattam Renossit czellájában, rákényszeritettem, hogy beszéljen s kértem, hogy jelentse be az igazi gyilkost, minthogy az önmaga nem fog jelentkezni. Ezt a tervet szigoruan visszautasitotta.

— Mit akar ön? — szólt keserüen. — Értem, hogy Simon vonakodik. Husz évi kenyszermunka nem valami vidám dolog!

Biztatgatásaimra csak annyit mondott:

— Egyébiránt még van remény. Nyujtson be felebbezést.

Ez megtörtént, természetesen eredménytelenül, ugy, mint később a kegyelemkérés is. Az elitélt nem akarta feljelenteni a bünöst.

Elvitték a touloni bagnoba, hol három évig rettenetes lelki és testi gyötrődéseket szenvedett, egészsége megrongálódott, ereje megfogyott.

Ily állapotban, mély elkeseredésében beszélte el történetét egy fogolytársának. Ez egy régi jegyző volt, igen intelligens ember és kevesét hajtott Renossi tiltakozására, hanem beadványt intézett az ügyészséghez, felfedvén a gyilkosság tényeit.

Simont elfogták, uj vizsgálatot inditottak, végtárgyalást hivtak össze, mely a valódi tettes elitélésével végződött.

Ez uj tárgyalásnál Renossinak, ki szabadságát visszanyerendő volt, mint tanunak kellett szerepelnie. Ekkorra előhozták a bagnoból, ártatlansága világos lön s ott állott a bagno-fegyenczek zöld bluzában, mig ártatlan voltát ünnepélyesen kimondták.

Simon a bagnoban halt meg.

Ugy látszik, hogy — ha szabad igy kifejeznem — a szerencsétlenek között is vannak szerencsések és kevésbbé szerencsések.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

— **A filloxerás szőllőknek** a gyéritő eljárás utján való fentartásához szükséges szénkéneg, fecskendő-készülékek és szénkéneg-tartányok mily módon való beszerzésére a földmivelési miniszterium hirdetést bocsátott közre, amelyből közöljük az alábbiakat:

A szénkéneg ára: a) a turói gyárban — Trencsén vármegye, vasutállomás Zsolna — métermázsánkint 15 frt; b) az állami szénkénegraktárakban métermázsánkint 15 frt; c) a bizományi raktárakban ezen 15 frtnyi áron felül a raktárkezelő hatóság vagy testület, az utolsó vasutállomástól a raktárhelyiségig való tengelyfuvar költségének fedezése fejében raktárkezelési dij czimén bizonyos mérsékelt pótilletéket vethet ki, mely a szénkéneg árához hozzá számitható. A fecskendők ára: A szénkénegező fecskendők ez idő szerint kétféle szerkezetben kaphatók: a) a francziaországi (Vermorel-féle) Excelsior-készülékek, az eddigi 30 forintnyi ár helyett darabonkint 25 forintjával; b) hazai gyártmányu (Muschinek-féle) Hungária-fecskendők, darabonkint 30 forintjával. Ez utóbbi fecskendők az alább felsorolt állami- és bizományi raktárokon kivül az előállító Muschinek János géplakatosnál is rendelhetők (Budapesten, II. Kapás-utcza 17.) Már most megjegyeztetik, hogy ugy az állami, valamint a bizományi raktárak a közvetlenül Franciaországból hozatott, illetőleg a nevezett géplakatos által előállitott fecskendő-készülékeket csak addig fogják raktáron tartani, mig a m. kir. államvasutak gépgyára ezen fecskendő-készülékok gyártását meg nem kezdi. Azon időponttól fogva, midőn e fecskendők az államvasuti gépgyárban fognak előállittatni, — mi előreláthatólag a folyó év őszén fog bekövetkezni s miről a közönség annak idején hirdetmény utján értesittetni fog — az állami és a bizományi raktárak csakis nevezett gépgyárból származó fecskendőket fognak raktáron tartani. Az államvasuti gépgyárban előállitandó készülékek szintén a fent megállapitott árakon, t. i. az „Excelsior" szerkezetüek 25 frtjával, a „Hungária" szerkezetüek pedig 30 forintjával fognak áruba bocsáttatni. A kettő közti 50 forint árkülönbséget az utóbb jelzett szabadalmazott szerkezetü fecskendőkért a szabadalom tulajdonosának fizetendő öt forint szabadalmi dij okozza. Megjegyeztetik végül, hogy az államvasutak gépgyára azon időponttól kezdve, midőn a szénkéneg-fecskendő készülékek gyártását meginditja, egyszersmind az elromlott készülékek javitását is el fogja vállalni. 1. A szénkéneget lehet közvetlenül a turói gyárból rendelni; mely esetben a megrendelés „a rajeczi szénkéneggyár igazgatóságának (Dieling Gusztáv mérnök urnak)" czimezve, Bécsbe IX. Flachtgasse 2. intézendő. 2. Szénkéneg, fecskendő készülékek és tartányok iránti megrendelések még a következő állami és bizományi raktárakhoz intézhetők: a) a budafoki állami raktárra nézve a budapesti, b) a tarczali állami raktára nézve a tarczali, c) az érdiószegi áll. raktárra nézve az érdiószegi d) a ménesi állami raktárra nézve a ménesi vinczellériskola igazgatóságához. e) az egri bizományi raktárra nézve Eger városa tanácsához, f) a beregszászi bizományi raktárra nézve a beregvármegyei gazdasági egylethez, g) a medgyesi bizományi raktárra nézve Medgyes város tanácsához, h) a pécsi bizományi raktárra nézve Pécs sz. kir. város közönségéhez, i) a veszprémi bizományi raktárra nézve a veszprémvármegyei gazd. egylethez, j) a gödöllői bizományi raktárra nézve a gödöllői borászati szövetkezethez. Megjegyeztetik, hogy mindazoknak, akik szénkéneget vagy fecskendőt vásárolnak, egyidejüleg megküldetik a miniszterium által erre nézve kiadott kezelési utasitás. — Mindaz, aki nem a saját tulajdonát képező, hanem állami tartányban vásárol szénkéneget, téritvényt állit ki a raktárkezelőnek azon kölcsön nyert tartányokról, melyekben a szénkéneget átveszi és kötelezettséget vállal arra nézve, hogy a tartányt azonnal a gyérités befejezte után, de mindenesetre legkésőbben az átvételtől számitandó három hónap lejártával, teljesen jó állapotban, bérmentve visszaküldi azon raktárba, mely a szénkéneget kiszolgáltatta; egyszersmind kötelezi magát az üres tartánynak a raktárból a gyárba való visszaállitásával járó költségeket is megtériteni. Aki e kötelezettségének eleget nem tesz: a) mindaddig, mig a tartányt vissza nem küldte, — további megrendelésének figyelembevételére nem számithat; b) az átvételtől számitandó három havi határidő lejártával olyannak tekintetik, mint aki az addig vissza nem küldött tartányokat megvásárolta, s ennélfogva a raktár — az ő költségére — a visszatartotthoz hasonló uj tartányokat szerez be, melyek ára tőle beszedetik; és pedig: az 500 kgos tartányok ára fejében 50 frt, az egy métermázsás és a 25 kgos tartányokért pedig a jelen hirdetmény V. 2. a) b) c) és V. 3. pontja alatt megállapitott összegek; c) a mennyiben a kölcsönvett tartány sérült állapotban küldetnék vissza: az illető raktárkezelőség a tartányt az érdekelt fél költségére kijavittatja. Felhivatik végül az érdekeltek figyelme arra, hogy a fentiekben jelzettekhez hasonló bizományi raktárak felállitását a minisztérium mindazon érdekelt borvidékeken engedélyezni hajlandó, melyeknek közelében még ilyen raktár nem létesittetett; és ahol a felállitandó raktár kezelésére akár valamely hatóság, akár pedig az illető vidék védekezési szövetkezete, avagy gazdasági, vagy borászati egyesülete vállalkozni hajlandó; akként, hogy — anyagi felelősséget vállalva a bizományba nyerendő eszközök és anyagok értékeért — egyszersmind kötelezi magát arra, hogy a raktárt a miniszterium által előirandó elszámolási módozatok mellett fogja kezeltetni.

— **A II-ik nemzetközi ornithologiai kongresszus** jövő évben Budapesten lesz megtartva, s a kongresszusnak magyarországi bizottsága elhatározta, hogy ez alkalommal élő madárkiállitást is rendez; óhajtása lévén a külföldi természettudósoknak Magyarország orniszát élő példányokban is bemutatni. E czélt azonban csak ugy érhetjük el sikeresen, ha hazánk összes madárkedvelői is hozzájárulnak, kiállitásunkat teljessé, nagyszabásuvá tenni segiteni. Kérjük tehát mindazokat, kik bármiféle ritkább, vagy általánosabb faju madarak birtokában vannak, s azokat hajlandók a kiállitás tartamára átengedni, sziveskedjenek erről legkésőbb az év végéig nyilatkozni, pontosan megjelölve, milyen faju s hány példány madarat bocsáthatnak a kiállitási bizottság ideiglenes rendelkezésére. Azon reményben, hogy felhivásunk a tudomány minden őszinte barátjánál viszhangra talál, s kinek módjában van, kérelmünket nem hagyja figyelmen kivül: bizalommal várjuk a bejelentéseket a kitüzött határidőre, mert eleve tájékozást kell nyernünk a kiállitandó madarak fajáról és számáról. Minden bejelentést kérünk Budapestre, az állatkert igazgatóságához intézni. Budapesten, 1890. augusztus 15-én. Terák Károly s. k., az állatkert igazgatója, mint az élő madár-kiállitási bizottság elnöke.

Hivatalos piaczi árak Aradon.

— augusztus hó 29-én. —

Gabnanemüek: tiszta buza legnehezebb 6 frt 80 kr, közép 6 frt 70 kr, kétszeres legnehezebb 6 frt 50 kr, közép 6 frt 40 kr, rozs legnehezebb 5 frt 80 kr, közép 5 frt 70 kr, árpa legnehezebb 5 frt 80 kr, közép 5 frt 70 kr, zab legnehezebb — frt — kr, közép 6 frt — kr, retek-repcze legnehezebb — frt — kr, kukoricza 5 frt 90 kr, uj kukoricza — frt — kr 100 kilónkint.

Liszt: Legfinomabb 17 frt 60 kr, legfinomabb I. 17 frt 20 kr, zsemlye 16 frt 80 kr, fehér kenyér 14 frt 80 kr, fekete kenyér 9 frt 50 kr, rozs 12 frt 50 kr, tengeri 6 frt 50 kr 100 kiként. Dara tiszta buzából 17 frt 60 kr, árpakása 15 frt 50 kr 100 kilónkint.

Hüvelyesek: Borsó 20 frt — kr, bab 10 frt 50 kr, lencse 24 frt — kr, köleskása 12 frt 50 kr, burgonya 3 frt — kr 100 kilónként.

Széna: 1. kötött legjobb 4 frt — kr, közép 3 frt 50 kr, kötetlen legjobb 3 frt 50 kr, középszerü 3 frt — kr egy mmázsa.

Kötött vagy ágyi szalma: Legjobb 2 frt 50 kr, középszerü 2 frt — kr egy mm.

Takarmányszalma: Legjobb 2 frt — kr, középszerü 1 frt 50 kr egy mm.

Alomszalma: Legjobb 1 frt 50 kr, középszerü — frt — kr egy mm.

Fa: Bükk 3 frt — kr, cser 3 frt — kr, szilfa 3 frt — kr, fenyő 2 frt — kr, nyárfa 2 frt — kr egy köbméter.

Hus: Marha 52 kr, borju 80 kr, disznó 52 kr, juh 30 kr, disznózsir 68 kr, szalonna 58 kr, vaj — frt 80 kr, olvasztott vaj 1 frt — kr kilója.

Vegyesek: Borszesz 70 kr, tej 10 kr, fehér ó-bor 36 kr, fehér uj-bor 24 kr, vörös ó-bor 80 kr, vörös uj-bor 60 kr, eczet 6 kr, pálinka (szilva) 70 kr, sör — kr egy liter.

Zöldség: Kel (Kohl) 12 kr, kalaráb (Kohlrabi) 12 kr, veres vagy czéklarépa 12 kr, sárga murokrépa 12 kr, vereshagyma 8 kr, fokhagyma 16 kr, czeller 12 kr, petrezselyem 12 kr, pasternák 12 kr, fejes káposzta 20 kr, paradicsom 6 kr, saláta — kr, leveszöldség (Suppengrünes) 12 kr, 100 db ugorka 30 kr, tojás darabja 2 kr, bors 1 frt 40 kr, paprika 1 frt 20 kr kilogram nként.

Budapesti gabonatőzsde.

Augusztus 29.

Amerika 3 centtel alacsonyabb, lanyha kinálat, korlátolt vételkedv, gyengébb irányzat, 16,000 métermázsa forgalom, változatlan árak.

Tavaszi buza 7.02—03; őszi buza 7.45—43; kukoricza 5.85—86; zab 6.12—13.

Szeszüzlet.

Augusztus 29.

B. Szesz. Készáru nagyban 51.—; kicsinyben 51.50; hordó nélkül, per 100 L %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1890 augusztus 29.

Magyar aranyjáradék 4%	101.55
„ papirjáradék 5%	99.55
„ vasuti kölcsön	—.—
„ keleti vasuti államkötvény, I. kibocs.	—.—
„ „ „ „ II. „	—.—
„ „ „ „ III. „	110.50
„ földtehermentési kötvény	—.—
„ „ „ záradékkal	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	—.—
„ „ földteherment. kötv. záradékkal	—.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	—.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	104.—
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	—.—
„ nyereménysorsjegy-kölcsön	187.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	127.25
Osztrák járadék papirban	88.—
„ „ ezüstben	89.50
„ „ aranyban	106.75
1860-iki államsorsjegyek	139.—
Osztrák-magyar bankrészvény	950.—
Magyar hitelbank-részvény	353.75
Osztrák hitelintézet-részvény	308.—
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.35
20 frankos arany (Napoleond'or)	8.95
Német birodalmi márka	55.05
London	112.30
20 márkás arany	11.03

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Hirdetmény.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszter körrendelete az immunis homoktalaju szöllőtelepek mikénti megállapitásának és a szöllövessző forgalom tekintetében ily telepek részére biztositott forgalmi kedvezmények szempontjából való nyilvántartásuknak szabályozása takintetében.

Az állandó orsz. filloxera bizottság által elém terjesztett javaslat alapjan a szöllővessző forgalom szabályozása iránt f. é. junius hó 3-án 25000 | 9. sz. a kiadott rendelet értelmében a filloxera által inficiált és ez oknál fogva a filloxera zárlat alá helyezett vidékekre irányuló szöllővessző forgalom — főleg az amerikai szöllőfajok mivelésével való védekezés előmozditása czéljából — lehetőleg megkönyittetett; ellenben a ragály elhurczolhatásának lehető megakadályozása czéljából, a még mentesnek tartott területekre irányuló forgalom tetemesen korlátoztatott.

Nevezetesen a rendelet ide vonatkozó határozmányai szerint; a) immunis talaju területekre, bárhonnan, bármilyen szöllővesszők szállitása meg van engedve.

b) viszont pedig, a királyhágon tuli országrészből eltekintve, a mely országrésznek zár alatt nem lévő terőleteire sehonnan semmiféle szöllővesszőt szállitani nem szabad) az ország többi részeiben zár alatt nem lévő területekre csupán az illetékes szakközegek, a filloxera támadásai ellen mentességet, (immunitást) biztositó és ezen tulajdonságnál fogva immunisnak nevezett futóhomok talaju területekről, s innen is csak sima szöllővesszők szállitása engedhető meg, a földmivelésügyi miniszter által, a rendeltetési hely törvényhatósága részéről előterjesztett kérclem alapján.

c) az ilyen immunis homoktalaju telepek szöllő vessző forgalmának további ‚megkönnyitése czéljából a rendelet azon intézkedést is tartalmazza, hvgy egy olyan törvényhatóságok, járások vagy községek tekintetében, melyek óhajtják, hogy filloxera zár alatt nem levő területeikre az immunis homoktalaju telepekről származó sima szöllővesszők szállitása megengedtessék; ide vonatkozó előterjesztéseik alapján a földmivelésü. miniszter egyszer mindenkorra érvényes megengedő határozatot is hozhat. Az ilyen határozat tárgyát képező zár alatt nem levő területekre immunis talaju lelepről származó sima vesszők szállitása tekintetében azután nem szükséges többé esetről-esetre a minisztertől kérni a szállitás megengedését, hanem az illetékes törvényhatóság a szállitási igazolványt az érdekelt feleknek egyszerüen kiszolgáltatja. Az immunis szöllővessző forgalmát illetőleg, a szállitásokhoz szükséges igazolványok mikénti kiszolgáltatása tekintetében pedig azt monoja ki a rendelet, hogy ez igazolványokat a rendeltetési hely törvényhatósága állitja ki.

a) az immunis talaju területekre szándékolt és a rendelet értelmében szabadnak nyilvánitott vesszőszállitások foganatositásához.

b) az immunis területekről származó és zár alatt nem lévő területekre szánt sima vesszőszállitmányokra nézve olyan esetekben midőn a szállitmány a f. évi 25000 | III | 9. sz. körrendelet fentebb tdézett 3. c.) pontja értelmében a község megkeresése folytán kiadott egyszer-mindenkorra érvényes megengedő határozat tárgyát képező törvényhatóság, járás vagy községnek zár alatt nem levő terülctére van szánva.

Az ekként szabadnak nyilvánitott forgalom még messzebb menő megkönnyitése illetőleg a szállitási igazolványok további vizsgálat nélkül vala akadálytalan kiszolgáltathatása czéljából az idézett rendelet értelmében a vesszőforgalmi kedvezményeket igénybe venni kivánó immunis talaju szöllőtelepeg hatósági ellenörzés alá fognak vétetni és rólukeállandóan kellőkép nyilvántartott, hivatalos jegzékek fognak vezettetni, a mely jegyzék alapjrn az illetékes hatóságok az immunis talaju területek vessző forgalmához szükséges szállitási igazolványokat szabályszerüen ki fogják szolgáltatni.

Tekintettel arra hogy a fentebbiekdől kifolyólag az immunis homoktalaju szőlőtelepek ezután a filloxera pusztitásai által máris számos vidéken tetemesen meg csonkitott szőlőinknek konstatálása szempontjából kiváló fontossággal fognak birni.

Miután csakis az ilyen területekről lesz szabad a filloxera által még nem inficiált határokba akár európai, akár amerikai fajta sima szöllővesszőket szállitani, ennélfogva kivánságom, hogy az ilyen telepeknek megfelelően ellenőrzött jegyzéke mielőbb és minél hitelesebp módon összeállittassék, és a vesszőforgalom szempontjából követendő eljárásban való miheztartás végett — a törvényhatóságoknak, valamint az érdekelt közönségnek rendelkezésére bocsáttathassék. Ugyanezért értesitem a törvényhatóságokat, hogy az immunis talaju szőlőtelepekről vezetendő eljárást kivánom életbe léptetni.

1. Mindazon vidékeken a hol egyáltalán immunis futóyomok talaju területek léteznek, és a hol ennélfogva ilyen szőlőtelepek létesithetőkf a legkiterjedtebb módon közhirré teendő az, hogy a hol valakinek ilyen immunis homoktalaju szőlő telepe van, vagyis ilyen talajban szőllőtelepet kiván létesiteni, és e telepen a szöllővesszőogalmat szabályozó körrendelet értelmében szabadnak nyilvánitott sima vesszőforgalom kedvezményét igénybe venni óhajtja; és a kinek ennélfogva kivánsága, hogy telepe a hivatalos immunis homok talajnak konstatált és ezen szempontból hivatalos ellenőrzés alatt álló telepekről vezetendő és nyilvántartandó jegyzékbe fölvéteesék; az illető ez évben legkésőbb augusztus hó végéig, jövőre pedig évenkint legkésőbben junius hó végéig, előterjesztendő kérvényben kérelmezze kérdéses telepének megvizsgálását.

2. Ezen vizsgálat tekintetében a következő eljárás lesz követendő:

1. Miután azon kérdés, vajjon egyátalán fenforog-e a talaj immuuitás lehetősége, a talaj próbák laboratoriumi vizsgálata alapján is eldönthetők, ennélfogva olö czélból, hogy a nemleges esetben fölösleges helyi szemle költségei megkiméliessenek első sorban az előzetes laboratóriumi vizsgálás lesz foganatositandó.

Ezen előzetes laboratóriumi vizsgálat foganatositása czéljából az érdekelt fél:

a) az ·/. alatt mellékelt minta szerinti kérvényt intéz a földmivelésügyi ministeriumhoz s e kérvényt közvetlenül a budapesti vagy a m.-óvári vegykisérleti állomáshoz küldi be,

b) e kérvényhez egy-egy kilogramnyi talajmustrát mellékel azon terület homokjából, melyre nézve az immunitás megállapitása óhajtatik.

2. A beküldött mintát az állomás laboratóriumában megvizsgálja és

a) ha azt e vizsgálat alapján tényleg immunis futóhomoknak találja, akkor a kérvényt a helyszini vizsgálat elrendelése végett a miniszteriumhoz felterjeszti,

o) ellenkező esetben, t. i. ha az állemás a beküldött talajmustrát nem találja immunis homoktalajból valónak a laboratórium vezetője, vizsgálatáuak ezen negativ eredményéről a beküldőt értesiti s a további helyi szemle és vizsgálat elmarad.

3. Az előzetes laboratiumi vizsgálat alkalmával imnumisnak talált homoktalajok a miniszterium által az állomastól beérkező jelentések alapján a jelen évben kivételképen augusztus hó végéig, jövőre pedig évenkint junius hó végéig jegyzékbevétetnek, s az előjegyzés határidő leteltével, azaz, augusztus illetőleg junius hó végén, az illető vizsgálati kérvények, az alább jelzett beosztás szerinti vidékenkint csoportositva kiadatnak az illető vidékre nézve a helyszini talajvizsgálatok foganatositásával megbizott miniszteri közegeknek, kik is a szükség helyszini szemle és vizsgálat megejtésére utasittatnak.

4. A vizsgáló közeg a miniszterium által kiadott jegyzék nyomán kerületében körutazást állit össze és rendesen megszemléli a vizsgálatra kitüzött talajokat és mindegyikből próbákat veend, az ide csatolt vizsgálati utasitásban előirt eljárás szerint.

5. E talajpróbák ujabbi tüzetes megvizsgálás végett megküldetnek a budapesti v. a. m. ovári vegykisérleti állomásnak mely azokon a szükséges laboratorium vizsgálatokat foganatositja.

6. A mennyiben az ujabb vizsgálat is megállapitja a talaj imnumitást, még pedig akként, hogy a létesiteni kivánt telep egész teőülete egyaránt teljes continuitásban föltétlenül immunisnak nyilvánittatik, vagy a mennyiben a telep területén netán szórványosan létező kisebb nem immunis foltók szöllővel be nem teljesitetnek: az illető telep a szabad vesszőforgalomra jogositott immunis homoktalaju szöllőtelepekről vezetendő és és évenkint helyesbitve közzéteendő hivatalos jegyzkbe felvétetik és erről az érdekelt féle ha talaj immunitás megállapitását igazoló és mintába 3. alatt csatolt bizonyitvány kiszolgáltatása mellett hivatalosann értesittetik.

7. Ezzel szemben köteleztetik a telep tulajdonossa arra, hogy az emlitett hivatalos értesités vételétől számitandó legfőlebb egy hónap alatt immunis szöllőtelepéről térkép vázlatott készitessen melyen a telep netáni nem immunis — és igy szöllővel be nem ültetendő foltjai a szakértői kijelölés alapján világosan feltüntetve legyek és azt a miniszteriumhoz küldje be. Aki ezen kötelezettségnek eleget nem tesz annak telepe a szabad forgalomra jogosult telepnek jegyzékéből törültetni fog.

III. Tekintettel arra, hogy az ezen rendelet értelmében teljesitendő helyszini vizsgálatok foganatositása megfelelő szakértelmet feltételez, e vizsgálatok megejtésével a miniszterium illetékes szakközegeit fogja meghuzni. Es pedig nehogy egy egy közegnek hasonló megbizatásokkal való télterheltetése miatt, az eljárás fennakadást szenvedjen: az ország ezen vizsgálatok szempontjából négy főcsoportban hét vizsgáati keiületre osztatik, melzek mindegyikében más más szakközeg lesz megbizva a vizsgálatok végzésével. E négy főcsoport a következő:

I, a Duna-Dráva közötti homokterület. II. a Duna-Tisza. III. a Tisza-Maros. IV. a Maros-Duna közötti homok területek.

A királyhágon tuli országrész tekintettel arra, hogy ott a szzőllővessző forgalmat az e tekinteten kiadott f. é 25000 sz. körrendelet tilalmazza, ezen szempontból egyelőre mellőztetett.

A fenti IV. főcsoport s illetőleg a hét vizsgálókerület kiterjedését, és határait ugy fulajdonkép azt is hogy mindegyik kerületben, mely közegek lesznek megbizva a vizsgálatok teljesitésével a 4. alatt csatolt kimutatás tünteti fel.

IV. az országnak ezen beosztásában meg nem kövezett egyébb vidékein netán kérelmezendő talaj nemunitási vizsgálatokat a fentneveeett szakközegek mzül esetenként mindig a közeg fogja végezni, kinek hivatalos székhelye a vizsgálandó helyhez legközelebb fekszik.

V. A vizsgálati eljárások összes költségei az érdekelt folyamodó felek által viseltetnek, és pedig:

a) egy egy talajpróba előzetes laboratiumi vizsgálatnak dija 1 frtban állapittatik meg. Ezen vizsgálati dij a talajminta beküldésével egyidejüleg utalványozandó a vizsgáló állomáshoz.

b) a helyszini vizsgálatok czéljából kiküldött állami szakközeg szabálaszerü utiköltségei és napidijai az illető közeg által végzett vizsgálatok arányában megosztatvan, mindegyik folyamodó fél, kinél helyszini vizsgálat eszközöltetett — köteles lesz a felmerült összek költségekből reá eső aránylagos hanyadrészt megtériteni.

c) a helysztni szemle alapján foganatositandó végleges laboratoriumi vizsgálat és a telep jegyzékbe való fölvétel dija 5 frtban állapittatik meg. Az érdekelteknek megfelelő előzetes tájékoztathatása czéljából még közhirül, hogy azon telepeket, melyek a tulajdonos kérelmére foganatositott szakértői vizsgálat alapján a szőlővessző kereskedés folytathatására jogositott telepekről nyilvántartott jegyzékbe felvétetni fognak., ezen jegyzék és a miniszteriumhoz beküldött, s ezen jegyzék kiegászitő részét képező térkép vázlatok alapján állandóan megfelelő ellenőrzés alatt fogja a miniszter tartatni illetőleg a telepeket azon szempontból is, vajjon a területukön netán constatált s megjelölt imminus foltok nem lettek szőllővel beültetve, vagy nem terjeszkedett-e az ki a szomszédos még meg nem vizsgalt vagy nem immunis területekre, ugy hasonlókép a telepeksől zár alatt nem levő helyekre küldendő sima szőllővessző szállitmányokat s időközönként szakközegeim által tartandó váratlan vizsgálatok utján ellenőriztetni fogom oly czélból hogy valóban csak is az immunis talaj is telepről származó, csakis sima szőllővesszők kerülhessenek zár alatt nem lévő helyekre, és oly czélból, hogy az ilyestén szabad forgalmat élvező telep állandó az immunisnak constatált területre szoritkozzék s a netán a közzelben lévz más féle t. i. nem immunis talaju területekre, vagy rajta lévő ilyen foltokra ne terjeszkedhessék.

Azon kérvény-minta, melylyel a megfelelő talajpróbák megküldése mellett valamely homoktalaj immunis voltának megállapitása czéljából szükséges előzetes laboratóriumi vizsgálat valemint ennek alapján a szakértól vizsgálat kérelmezendő tcvábbá azon kérs vény minta, melylyel az immunis telepek hivatalojegyzékbe felvett telepekről zár alatt nem lévő oly helyekre, a hova az immunis helyekről származó vesszők bevitele nem lett egyszer s mindenkorra megengedve, sima veszők bevitelének megengedése kérelmezhető. Arad, sz. kir. város jelen hirdetés száma alatt megtekinthető és lemásolható.

Arad sz. kir. városi közigazgatási bizottsága.

617 | 1890. gazd. szám. —3—3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város közönségének tulajdonát képező, s a vásártéren a honvédhuszár laktanya elött levő kis korcsmának f. é. november hó 1-től 3 évre leendő bérbeadása iránt folyó év **szeptember 1-én** d. e. 10 órakar árverést tart.

Kikiáltási ár egy évre 400 frt.

készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzöleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir város gazdasági székének 1890 évi augusztus hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Kádas Kálmán,
aljegyző.

Hirdetmény.

Az 1885. évi XXII. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott 1885. évi 455055 sz. miniszteri utasitás 49. §. értelmében a részletes felmérési alapon történt osztályba sorozás ellen beadott felszóllalások felülvizsgálására ugyanazon utasitás 217. §. értelmében 1890. évi szeptember hó 5-én és következő napjai tüzetnek ki, miről az érdekeltek azzal értesittetnek, hogy felszóllamlásaik érdemleges elintézhetése czéljából kitüzött határidőben az adóügyi osztályban Kilényi Jánás alszámvevő mint birtoknyilvántartónál saját érdekükben jelentkezzenek.

Arad, 1890. augusztus 23. 603—3—3

A városi tanács.

Brüsszeli szőnyegek!

Brüsszeli szőnyegek

futó! 70 cm. széles, 1 méter	frt	1.35
ágy elébe! 150 | 70. 1 darab	„	2.70
fali! „ „ 1 „	„	2.70
„ „ „ 1 ala Welvet	„	3.10
sofa! 135 | 198. 1 darab	„	6.75
terem! 187 | 275. 1 darab	„	11.50
„ 230 | 276. 1 darab	„	14.25
„ 276 | 320. 1 darab	„	19.75

612—1—4

Az ágynemü-üzletben:

ÜRMÉNYI TÓBIÁS ARADON,

Andrássy-tér 25.

Brüsszeli szőnyegek!

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
és **müvegytani laboratoriuma**
Aradon, Szabadságtér.

Szivesen ajánlkozik minden **bárhol és bárki által hirdetett** gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbizható hatásu szereket:

Chinin-czukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadijjal koszoruztak. Mind az öt világrészben el van terjedve Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek, dr Häger javitott receptje szerint, legmeghizhatóbb szer hideglelés ellen felnöttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatásu és ártalmatlan szerekből összeállitott hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppjei. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr. A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arczon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok elüzésére a legalkalmasabb szer, mely bőr szépit hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valódi tokaji bor. Kitünő minőségűek dr. Szabó Gyula világhirü pincéjéből. Ára 1 üveg nek 3 és frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centl. üveg 1 frt 50 kra czár.

Chinabor. 2% Chinatartalommal. Egy 10 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 30 centlit. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga szinben Egy kl. 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénynyel. Hat perczig égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag ¼ literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábat 3-4 nap alatt biztosan meggyógyitja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle meghülésből eredt rheumás és csuzos fájdalmak ellen igen hires és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyit. Ára 40 kr.

Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek bozzáadásával — bárhova posta utján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbizásnk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesittetnek.

446 10 12

616 | 1890. gazd. sz. 3—3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a heti piaczokon és a három országos vásár alkalmával felállitott laczikonyhákban, ugy az egész vásártéren a három országos vásáron való italmérésnek 1890. évi november 1-től egy vagy három évre bérbeadása iránt folyó év **szeptember hó 1-én d. e. 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási ár egy évre 541 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzöleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1890. évi agusztus hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Kádas Kálmán,
aljegyző.

6218—1890. 611. 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak id. Kiss Mihály zimándközi lakos végrehajtást szenvedő elleni 212 frt 12 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő és a zimándközi 70. uj ház 62 telepszámu ingatlanra az árverést 840 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi szemptember hó 20-ik napján délelött 9 órakor** Zimándköz községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak ingatlan becsárának 10 százalékat, vagyis 84 frtot készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, akik a lefoglalt javak iránt tulajdoni, vagy más igényt érvényesithetni vélnek igénykeresetüket, ha pedig a vételárból kielégitési elsőbbséget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket az első izben kitüzött árverési határnap előtt annál bizonyosabban adják be, mert különben igényeik figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Aradon, a ktr. tvszék mint tlkvi hatóság 1890. évi julius hó 8. napján.

Vincze,
kir. tvszéki biró.

1946 | 1890. fm. sz. 610—3—3

Hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1891. évre érvénynyel biró névjegyzékének összeállitására alapul szolgáló adóhivatali kimutatás a f. évi augusztus hó 30-ától szeptember hó 6-ig bezárólag betekintés s a netán felszólamlás végett a polgármesteri hivatalba kitétetett.

Arad 1890. augusztus 27.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

614 | 1890. —2—3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a gájt alkapitányi telek mellett levő, s jelenleg Menesághy János által haszonbérben birt kertnek 1890. évi november 1-töl 3 évre bérbeadása iránt folyó év **szeptember 1-én** d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár egy évre 20 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése elött nyujtandók ke, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzöleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1890. évi agusztus hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Kádas Kálmán,
aljegyző.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság" nyomdájában.